

„Kaip tėvai galėtų sustabdyti patyčias?“

Patyčios – tai nuolatinis fizinės ar psichologinės jėgos panaudojimas, sąmoningai siekiant sužeisti ar įskaudinti kitą asmenį, kuris negali savęs apginti (Olweus, 1978, 1993).

Dažnai vaikai vengia pasakoti apie patyčias ne tik mokyklos darbuotojams, bet ir tėvams ar kitiems šeimos nariams. Kai vaikas tyli, labai sunku suprasti jo jausmus, patyrimus, jo skausmą. Jei pastebite vaiko nuotaikų ar elgesio pokyčius, verta pasidomėti, kas pasikeitė jo gyvenime. Tai, kiek daug neigiamų pasekmių sukels patyčios, labai priklauso nuo suaugusiųjų reakcijos į šį reiškinį, nuo jų palaikymo ir pagalbos.

Patyčių būdai:

- daiktų ar pinigų atiminėjimas;
- apkalbinėjimas;
- daiktų gadinimas;
- erzinimas;
- grasinimas;
- ignoravimas;
- mušimas;
- prasivardžiavimas;
- spardymas;
- stumdymas;
- žeidžiančių žinučių siuntinėjimas, kt.

Svarbiausi patyčių ypatumai:

- Patyčios apima tyčinius veiksmus.
- Šis elgesys yra pasikartojantis.
- Patyčių situacijoje yra psichologinė ar fizinė jėgos persvara.

Svarbu atkreipti dėmesį, jei vaikas:

- grįžta iš mokyklos su sugadintais daiktais, praradęs daiktą ar pinigus;
- turi mėlynių, įdrėskimų ar panašių žymių;
- pradėjo eiti kitu keliu iš namų į mokyklą;
- pradėjo nenorėti eiti į mokyklą be jokios aiškos priežasties;
- grįžęs iš mokyklos būna irzlus, nuliūdęs ar nejįprastai emocingas.

Kaip padėti patyčias patiriančiam vaikui?

- Kalbėkite su savo vaiku ir išklausykite jį. Stenkitės bendrauti be kritikos ir kaltinimų, vaikui svarbu yra jaustis išgirstam ir priimtam.
- Kartu su vaiku ieškokite sprendimo būdų.
- Sprendimą, kaip reaguoti, priimkite kartu su vaiku. Pagalba ir pasirinktas reagavimo būdas bus veiksmingas tik tuomet, kai jį aptarsite su savo vaiku.

- Būkite šalia ir nepalikite vaiko vieno spręsti problemos.
- Kreipkitės į klasės auklėtoją, mokytojus ar mokyklos administraciją.

Ko nereikia daryti, kai vaikas patiria patyčias?

- Nevertėtų elgtis skubotai, pavyzdžiui, pulti susitikti ir pasikalbėti su besityčiojančio vaiko tėvais.
- Nepulkite sakyti: „Nebūk skystablauzdis, juk tave tik erzina!“, „Visa tai praeis“, Nemanykite, kad vaikas pats vienas susitvarkys su patyčiomis. Jei jis pasakoja Jums apie tai, kas vyksta, vadinasi, prašo pagalbos.
- Nekaltinkite vaiko dėl patiriamų patyčių sakydami: „Pats esi kaltas dėl to“. Vaikai nėra kalti dėl to, kad iš jų tyčiojasi.
- Nesiūlykite vaikui „duoti atgal“. Agresyviai ginčiamiesi jie gali būti įvertinti kaip skriaudėjai ir būti apkaltinti.

Daugiau informacijos galite rasti:

<http://www.bepatyciu.lt>

<http://www.vaikulinija.lt>

Informaciją parengė: socialinė pedagogė Rūta Gelažnikienė